

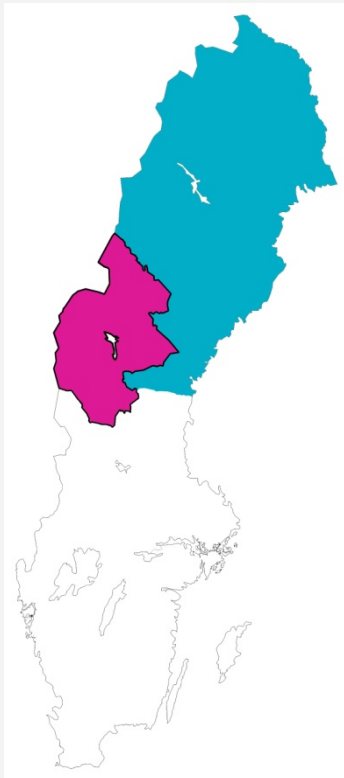
FOKUS PÅ – ESTRAD NORR

Här kommer Estrad Norr! Foto Sandra Lee Pettersson.

– Vi är teater i Valsjöbyn eller Överhogdal, vi är konserter i Bräcke eller Oviken, vi är musikdramatik i Östersund, Vilhelmina och Kiruna, vi är dans i Hammarstrand eller Funäsdalen. Vi är gästspel. Vi är en plats för kreativa residens. Vi är samverkanspartner i stort och smått! Malin Hülphers, scenkonstchef

FAKTA OM ESTRAD NORR

Estrad Norr är Region Jämtland Härjedalens professionella scenkonstverksamhet.

Estrad Norr har 19 anställda.

Estrad Norr finansieras av Statens Kulturråd och Region Jämtland Härjedalen.

Estrad Norr ska uppnå följande:

– Professionell scenkonst där minst 50% av utbudet ska riktas till barn & unga.

Resultat 2018: 589 föreställningar. 70% barn & unga.

– Minst 50% av föreställningarna ska framföras utanför Östersunds kommun.

Resultat 2018: 589 föreställningar. 62 % utanför Östersunds kommun.

Region Jämtland Härjedalen motsvarar 12% av Sveriges yta.

Estrad Norr är en del av Norrlands nätverk för musikteater & dans – NMD och med vissa av de gemensamma produktioner turnerar man de tre nordligaste norrlandslänen. Det vill säga halva Sverige.

MALIN HÜLPHERS, SCENKONSTCHEF

Malin Hülphers, Scenkonstchef Estrad Norr, foto Sandra Lee Pettersson

”- Om du kommer som besökare till Östersund och frågar vem som helst på stan ”Ursäkta, var ligger Estrad Norr?” så kommer inte många kunna visa dig vägen.

För oss som jobbar med en publik verksamhet så är det ju förstås inte idealiskt. Men ska man få en bild av vilka vi är måste det ändå nämnas eftersom bristen på egen plats så tydligt har format oss och vår verksamhet. Vi är teater i Valsjöbyn eller Överhogdal, vi är konserter i Bräcke eller Oviken, vi är musikdramatik i Östersund, Vilhelmina och Kiruna, vi är dans i Hammarstrand eller Funäsdalen. Vi är gästspel. Vi är en plats för kreativa residens. Vi är samverkanspartner i stort och smått. Avsaknaden av ett eget teater- eller konserthus har skapat en extremt flexibel verksamhet. Vi finns ingenstans men ändå överallt.

Och om du undrar vilka scenkonstensembler som är fast verksamma här får du heller inget svar. Ingen stråkkvartett, jazzensemble, skådespelar- eller dansensemble som skulle ge Estrad Norr ett ansikte. Vår styrka blir istället ett bra värdskap för gästande frilansare som kommer till oss på kortare eller längre kontrakt. Vi ska vara en plats för scenkonstnärer att arbeta kreativt i, en plats för skapande i trygg arbetsmiljö, en partner man vill återvända till.

Det går inte att presentera Estrad Norr utan att lyfta fram scenkonstens grundmaskineri, turnéteknik och personliga bemötande som avgjort bärande i vår verksamhet. Allt det där som inte syns i främsta ledet men som bakom kulisserna gör konstnärskap möjligt. Allt det där som gör att det blir verkligt, att det når fram till publiken i ett väldigt stort län.

Så även om ni inte hittar oss direkt när ni kommer till Östersund. Ge inte upp! Vi sitter här i två korridorer och repsalar på Krondikesvägen 93 C och brinner för scenkonsten. Något rum kan vi alltid hitta för spännande samtal. Och någonstans i Jämtland finns alltid vår scenkonst. Välkomna! ”

Malin Hülphers, scenkonstchef Estrad Norr

KARL SELDAHL, KONSTNÄRLIG LEDARE TEATER

Karl Seldahl, konstnärlig ledare teater Estrad Norr, foto Anna Willhemsson

”Mitt namn är Karl Seldahl och jag är frilansande teaterregissör. Den första maj i vår tillträdde jag som konstnärlig ledare för Estrad Norrs teaterdel.

Hur kommer det sig?

Min teaterbana startade på allvar i och med mitt första regiuppdrag, Anton Tjechovs *Körsbärsträdgården*, på Spegelteatern våren 1999. Jag kände, trots mitt tidigare löfte till mig själv; börja aldrig jobba med teater, att detta var roligaste jag jobb jag någonsin haft.

Ödet eller hårt arbete, troligtvis lite av varje – nu 20 år senare, med Dramatiska Institutets teaterregi-utbildning i ryggen, stor yrkeserfarenhet från både drivandet av frigruppen Teater Oberon och frilanslivet som regissör på en mängd av landets på läns- och regionteatrar, samt flera års fackligt engagemang i Teaterförbundet och Sveriges Scenkonstregissörer – står jag nu alltså inför den spännande uppgiften: att konstnärligt leda Estrad Norr/teater.

Det första som hände var i princip att jag blev tjänstledig för att regissera Manda Stenströms pjäs *Versioner*, ett arbete som påbörjats tidigare under våren. Frågan hade kommit från scenkonstchefen Malin Hülphers om jag ville regissera pjäsen, som då ännu inte var skriven, på temat sanning. Spännande tyckte jag – självklart!

Estrad Norr, *Versioner*, foto Sandra Lee Pettersson

Jag och jämtlandsfödda Manda lärde känna varandra. Hon hade tidigare skrivit *Törnrosa den enda sanna kärlekens tid* för Estrad Norr, en hyllad och ifjol utvald föreställning till Bibu. Intensivt sökande efter det högaktuella ämnet startade. Gemensamt blickade vi ut i en värld där grunden för vår demokrati verkade befinna sig på ett sluttande plan. Allt mer oroade noterade vi händelserna, tendenserna i vår tid; en dåligt ljugande kung, en sämre ljugande president, en psykologiprofessor som förnekade alla andra sanningar är den Darwinistiska. En ny folkrörelse som menar att jorden är platt. Ett helt samhälle som förnekar klimatkrisen. Den allt mer vanliga inställningen att hellre vilja ha en stark ledare är en stark demokrati. Känslan av gungfly. Vad händer när demokratin angrips av sitt eget vapen – det fria ordet? Var börjar lögnen människor emellan? När blir en liten lögn stor och vardagsljug till livslögn? Hur tappar man förtroendet för sig själv? Hur återvinner man det?

Dramat gick från att spegla det globala läget till att skildra den vardagliga halvlöggen, halv sanningen – skitsnacket som de flesta känner igen sig i. Pjäsen kom att utspela sig i Sverige idag, bland vanliga människor, tre vuxna, tre unga. En av de vuxna ljuger när han inte klarar av att berätta en jobbig sanning för sitt barn – vilket startar en giftig kedjereaktion där

ärlighet till slut är enda botemedlet. Där finns också tre betraktare – tre som står utanför allt, som bevakar jorden utifrån, spanar på det som händer här och återberättar det dom ser.

Versioner hade premiär den 18 oktober och spelas just nu för nior och gymnasiet i region Jämtland/Härjedalen, samt några offentliga föreställningar. Med pjäsen följer även ett pedagogiskt material för lärare – vissa skolor har till och med skapat temadag kring begreppet sanning. Mottagandet hittills har varit mycket positivt, både på skolor och övrig publik. Jag är glad och stolt över att Estrad Norr ska visa föreställningen nu på Länsteaternas höstmöte torsdagen 7 november.

Estrad Norr, Miriam Forsberg i *Versioner*, foto Sandra Lee Pettersson

Så, vem är jag och vad är min teatervision?

Min chef och kollega Malin Hülphers beskrev mig nyligen som en naivistisk entusiast som snabbt kan växla till att observera, lyssna och reflektera. Någon som tar plats men samtidigt lyssnar. Just så känner jag mig faktiskt och önskar att jag är. Jag skulle nog vilja att teatern på Estrad Norr blir lite mer sån – En lyssnade teater som tar sin plats!

Inbjudande och utmanade.

Personlig men med anknytning till regionen.

Naiv men samtidigt skarpt.

En devis jag tänker på ofta är: Det finns inga enkla svar på svåra frågor. Därav vårt ständiga behov av teater.”

Karl Seldahl, konstnärlig ledare teater, Estrad Norr

Läs gärna också om den nyskrivna operan *Memory* som Jonas Forsell har skapat direkt för Estrad Norr och som turnerar i alla fyra norrlandslänen hösten 2019 [här](#).

RÖSTER FRÅN ESTRAD NORR

Hur är det att jobba på Estrad Norr, vad är våra styrkor, vilka utmaningar finns och hur kan vi få bättre förutsättningar?

Sally Langford, Erik Magnusson, Jens Gustavson, Anders Rudolfsson Pelle Persson. Foto Sandra Lee Pettersson.

Jens Gustavson, scenograf

Jens Gustavson, foto Anna Wilhelmsson

– De största utmaningarna i min roll som scenograf är att jag måste turnéanpassa scenografierna. Det måste vara hållbart men samtidigt lätthanterligt och inte väga för mycket. Smarta lösningar för att få ner storleken på delarna för att sedan kunna sätta ihop alltsammans på ett enkelt och snabbt sätt är alltid önskvärt.

– Förutsättningarna på de olika platser vi besöker med våra produktioner kan se väldigt olika ut. Bygdegårdar, Folkets hus-scener, gymnastiksalor med varierande storlek och olika

möjligheter till in- och utlast, mörklägning, placering av "scen" och publik. Allt det måste finnas med i planering och produktion. Jag har ett tätt samarbete med teknikerna som ska hantera scenografin under spelperioden. Därför består mitt arbete hela tiden av en balans mellan den konstnärliga visionen och verkligheten på turné. Vi är en sammansvetsad arbetsgrupp med stor respekt och förståelse för varandras roller och uppgifter. Vi är alltid inställda på att hitta kreativa lösningar på utmaningar som dyker upp.

– Det största hindret för att kunna utföra uppdraget på bästa sätt sett ur mitt perspektiv är bristen på lämpliga lokaler. Behovet av främst förråd och verkstad som motsvarar verksamhetens storlek och produktionstempo är gravt eftersatt. Det gör att vi ofta arbetar "i knäet" på varandra när olika produktioner byggs upp samtidigt. Risk för farliga situationer främst i verkstaden uppstår när tempot blir högt i ett alltför trångt utrymme.

Camilla Edfalk, verksamhetsledare, Teater Barda

Camilla Edfalk, foto Anna Willhelmsson

– Jag arbetar som verksamhetsledare för en scenkonstgrupp som heter Teater Barda på Estrad Norr. Det är tio scenkonstnärer med olika funktionsnedläggningar. Största utmaningen i min yrkesroll är att skapa plats och vidga allmänhetens uppfattningar om vilka som har rätt till det offentliga scenrummet. Det är viktigt för mig att stå upp för gruppen och göra det möjligt för dem att göra sin röst hörd. Genom att Östersunds kommun och Estrad Norr har ett samarbete så kan vi på ett professionellt sätt ta plats och synas på scenen. Jag är stolt över att Teater Barda kan påverka utvecklingen, allas rätt till att finnas och bli tagna på allvar inom scenkonsten.

– En utmaning för oss är att det krävs att vi hittar olika vägar och möjligheter till att nå ut med våra produktioner. Jämtlands län är ett stort län, vi motsvarar 12% av Sveriges yta. Vi måste göra oss tillgängliga för alla i länet och det kan vara svårt många gånger, det kräver ett stort nätverk och att våra produktioner är lätt turnerade. Det blir svårt för oss att göra stora produktioner eftersom det många gånger är små scener eller rum som vi måste förhålla oss till

när vi är ute och spelar. Vi har små lokaler och är trångbodda och det kan vissa gånger begränsa oss.

Christina Seldahl Lindgren, producent

Christina Seldahl Lindgren, foto Anna Willhemsson

– Jag brinner för att underlätta för arrangörerna som kämpar på ute i regionen, alla eldsjälarna som vill ge scenkonst till alla i sin bygd. Vad jag kan göra för att underlätta arbetet för dem är ett ständigt ett pågående arbete. Samtidigt är det en balansgång, att räkna till utan att det blir ohållbart. Det finns alltid mer att göra.

– Vi är proffs på turnéverksamhet, att sy ihop allt funktionellt. Tillgängligheten står alltid i fokus och där har vi numera ett mobilt scenskåp som vi kan koppla på lastbilen och ställa upp var som helst bara det finns el. Den delen försöker vi utveckla hela tiden, vad vi kan förfina för att det ska bli ett ännu bättre scenrum. Fördelarna med att jobba i en liten verksamhet för mig som producent är många. Det är korta beslutsvägar, jag har total överblick i varje produktion eftersom jag är med i alla led i processen från produktionsbeslut till premiär.

– Jag har aldrig jobbat i större verksamhet så jag har lite att jämföra med, men visst drömmer jag ibland om ett myllrande kulturhus att arrangera i. Vi behöver bättre och mer ändamålsenliga lokaler för vår egen verksamhet gällande rep/verkstäder/ateljéer. Vi är trångbodda då fler verksamheter tillkommit som också produceras på Estrad Norr.

Camilla Rudolfsson, produktionsassistent teater och Christina Seldahl Lindgren, producent teater. Foto Sandra Lee Pettersson.

